

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Biuletyn Informacyjny
Warmia i Mazury, Polska,
Unia Europejska

Olsztyn, styczeń-luty 2018

SPIS TREŚCI

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI	2
1. Priorytety Komisji Europejskiej na 2018 rok	2
2. Ruch bezwizowy monitorowany	2
3. Integracja poprzez pracę	3
4. Nowe zasady ochrony handlu	4
5. Wzajemność wizowa.....	5
6. Inwestowanie prostsze, ale bezpieczne	6
7. Prawo UE w Internecie	8
8. Superkomputery dla Europy	8
9. Plastik do ponownego wykorzystania	9
10. Zmiany w VAT	11
11. Europejska Inicjatywa Obywatelska – Right2Water	13
12. Ekspansja gospodarki UE	14
13. Europa prawie bez bezrobocia	15
II. Z BIURA W BRUKSELI.....	17
1. Europejski Region Przedsiębiorczości.....	17
2. Przygotowania do Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast 2018.....	20
3. Wizyta Radnych Powiatu Bartoszyckiego	21
WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ.....	22
1. Podpisanie deklaracji na rzecz silnej polityki spójności po 2020 r.....	22
2. Targi technologii i produkcji NORTECH w Hamburgu	25
3. Targi „Salon des Vacances”	25
III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA	27
1. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń	27

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI

1. Priorytety Komisji Europejskiej na 2018 rok

Na swoim pierwszym spotkaniu w 2018 r. Kolegium Komisarzy UE przedyskutowało priorytety do zrealizowania w ciągu najbliższych 12 miesięcy. Zaliczono do nich: dokończenie reformy Unii Gospodarczej i Walutowej, bezpieczeństwo granic zewnętrznych wspólnoty, przegląd unijnego systemu azylowego i przywrócenie działania porozumienia z Schengen na terenie całej Unii. Zwrócono również uwagę na konieczność dokończenia tworzenia Jednolitego Rynku Cyfrowego oraz zacieśniania współpracy z krajami Bałkanów Zachodnich.

Obecnie Komisja Europejska zajmuje się 89 priorytetowymi działaniami, 29 zostało już zrealizowanych. Komisarze podczas noworocznego spotkania zastanawiali się, jak ustalić harmonogram pracy, aby wszystkie najważniejsze zadania mogły zostać dokończone do maja 2019 r.

Debata orientacyjna podczas posiedzenia Kolegium dotyczyła również przeglądu nowych projektów, jakie mają pojawić się w 2018 r., a które złożą się na Mapę drogową w kierunku bardziej zjednoczonej, silniejszej i demokratycznej UE. Podczas swojej pracy Komisja będzie chciała jak najczęściej odwoływać się do poczucia sprawiedliwości. Chodzi o pokazanie, że Europa może reagować szybciej i bardziej zdecydowanie, w pełni wykorzystując możliwości jakie dają Traktaty oraz, że to właśnie UE oferuje najlepsze szanse i wyzwania.

Jednocześnie Komisja Junckera chce działać w sposób zbalansowany. Dlatego powołała do życia Grupę Zadaniową na potrzeby realizacji scenariusza „Robić mniej, ale efektywniej”, która jest efektem programu zamieszczonego w „Białej księdze w sprawie przyszłości Europy” oraz deklaracji przedstawionych w „Orędziu o stanie Unii 2017”. W skład grupy zadaniowej wejdą przedstawiciele Parlamentu Europejskiego, Komitetu Regionów oraz parlamentów narodowych. Jej celem będzie uzgodnienie rekomendacji dotyczących lepszego stosowania zasady subsydiarności i proporcjonalności oraz ustalenie obszarów działań, za które odpowiedzialność mogą wziąć kraje członkowskie.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/180110_college_pl

2. Ruch bezwizowy monitorowany

Komisja przedstawiła sprawozdanie dotyczące ciągłości w spełnianiu kryteriów związanych z liberalizacją reżimu wizowego przez kraje Bałkanów Zachodnich (Albanii, Bośni i Hercegowiny, Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, Czarnogóry i Serbii) oraz kraje Partnerstwa Wschodniego (Mołdawii, Gruzji i Ukrainy). Ze sprawozdania wynika, że choć wymogi związane z liberalizacją reżimu wizowego w tych państwach nadal są spełnione, zapewnienie ich trwałej realizacji wymaga podjęcia działań w niektórych określonych obszarach.

Opublikowane sprawozdanie stanowi pierwszą ocenę w ramach nowego mechanizmu monitorowania zastosowanego w odniesieniu do ośmiu państw, które zakończyły proces dialogu z UE w sprawie liberalizacji przepisów wizowych. Z przeprowadzonej oceny wynika, że wszystkie osiem krajów Bałkanów Zachodnich i Partnerstwa Wschodniego wykazało silne zaangażowanie w dążenie do spełnienia niezbędnych wymogów i podjęło liczne starania mające na celu wdrożenie szeregu dalekosiężnych reform opracowanych w ramach procesu liberalizacji reżimu wizowego. Obecnie trzeba zapewnić trwałą realizację tych reform oraz zagwarantować utrzymanie zdobytych osiągnięć. Sprawozdanie skupia się na obszarach, w których niezbędne są dalsze działania, w tym przede wszystkim na kwestiach nielegalnej migracji i readmisji, walki z korupcją i praniem pieniędzy oraz porządku i bezpieczeństwa publicznego.

Sprawozdanie stanowi wypełnienie prawnego zobowiązania Komisji do monitorowania ciągłości w spełnianiu wymogów liberalizacji reżimu wizowego przez państwa niebędące członkami UE oraz do składania sprawozdań w tej sprawie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie co najmniej raz w roku. Zobowiązanie to wynika z założeń przyjętego w marcu 2017 r. wzmocnionego mechanizmu zawieszającego zwolnienie z obowiązku wizowego.

Ocena kryteriów liberalizacji reżimu wizowego ma zastosowanie do krajów, które pomyślnie zakończyły proces dialogu w sprawie liberalizacji przepisów wizowych zgodnie z odpowiednimi planami działania, tj. do krajów Bałkanów Zachodnich oraz krajów Partnerstwa Wschodniego.

Obywatele Czarnogóry, Serbii oraz Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii mogą podróżować do UE bez wizy od grudnia 2009 r. Dla obywateli Albanii oraz Bośni i Hercegowiny możliwość taka istnieje od końca 2010 r. W Republice Mołdawii przepisy umożliwiające ruch bezwizowy weszły w życie w kwietniu 2014 r., w Gruzji w marcu 2017 r., a na Ukrainie w czerwcu 2017 r.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/171220_western_balkans_visas_pl

3. Integracja poprzez pracę

Komisja Europejska podpisała z partnerami społecznymi i gospodarczymi porozumienie o „Europejskim partnerstwie na rzecz integracji”. Ustanawia ono podstawowe zasady i zobowiązania, aby wesprzeć i wzmocnić szanse mieszkających legalnie w UE uchodźców i migrantów na integrację na europejskim rynku pracy.

Integracja może być skuteczna tylko wtedy, gdy wszystkie zainteresowane podmioty – instytucje UE, władze krajowe i lokalne, partnerzy społeczni i gospodarczy oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego – pełnią swoją rolę. Partnerstwo na rzecz integracji określa podstawowe zasady w zakresie integracji uchodźców na rynku pracy, m.in. udzielanie wsparcia na jak najwcześniejszym etapie, zagwarantowanie, że zarówno uchodźcy, jak i gospodarka

oraz ogół społeczeństwa będą z integracji odnosić korzyści, a także zapewnienie podejścia opartego na porozumieniu wielu stron.

Zobowiązania podjęte przez partnerów społecznych i gospodarczych obejmują wymianę najlepszych praktyk w zakresie integracji uchodźców na rynku pracy, przykładowo poprzez organizowanie programów mentorskich mających na celu ich integrację w miejscu pracy lub ułatwianie dokumentowania i oceny ich umiejętności i kwalifikacji. Zobowiązali się oni również promować wśród swoich członków partnerstwo i zacieśniać współpracę z organami publicznymi na wszystkich stosownych szczeblach. Komisja Europejska będzie między innymi konsekwentnie działać na rzecz promowania synergii z funduszami UE i z innymi powiązanymi inicjatywami na szczeblu europejskim. Będzie też nadal współpracować z właściwymi organami UE, grupami, komisjami i sieciami, jak również z partnerami społecznymi i gospodarczymi, w celu wsparcia integracji uchodźców na rynku pracy.

Aby wesprzeć starania państw członkowskich na rzecz integracji, Komisja przyjęła w dniu 7 czerwca 2016 r. Plan działania na rzecz integracji obywateli państw trzecich. Przyjęty przez Komisję w dniu 10 czerwca 2016 r. Nowy europejski program na rzecz umiejętności zainicjował dziesięć działań mających udostępnić mieszkańcom UE odpowiednie szkolenie, umiejętności i wsparcie, w tym ocenę profilu zawodowego migrantów i uchodźców, tak by mogli poprawić swoje kwalifikacje. W szczególności zainicjowane w listopadzie tego roku Unijne narzędzie do tworzenia profilu umiejętności obywateli państw trzecich ma na celu pomóc organom krajowym, takim jak publiczne służby zatrudnienia lub centra integracji, w ewidencjonowaniu umiejętności i doświadczenia zawodowego obywateli państw trzecich i tym samym w ułatwieniu im szybszego dostępu do zatrudnienia lub szkolenia. W niektórych przypadkach uchodźcy mogą w przyszłości być w stanie powrócić do swojego kraju, gdzie będą mogli, wykorzystując umiejętności nabyte w UE, odgrywać ważną rolę w jego dalszym rozwoju lub odbudowie.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/171220_integration_refugees_pl

4. Nowe zasady ochrony handlu

W życie wchodzi nowe unijne przepisy dotyczące ochrony handlu, stanowiące integralną część programu przewodniczącego KE Jeana-Claude'a Junckera „Europa, która chroni”. Zmienia one sposób, w jaki UE radzi sobie z przywozem produktów po cenach dumpingowych i towarów subsydiowanych z krajów, w których występują spowodowane ingerencją państwa znaczące zakłócenia rynku.

Celem tych nowych przepisów jest zagwarantowanie, że Europa będzie dysponować instrumentami ochrony handlu, które będą mogły sprostać obecnym realiom, w szczególności zakłóceniom wywołanym przez dane państwo, które często prowadzą w międzynarodowym otoczeniu handlowym do nadwyżek mocy produkcyjnych, przy jednoczesnym całkowitym poszanowaniu międzynarodowych zobowiązań UE wynikających z ram prawnych Światowej Organizacji Handlu (WTO).

Standardowym sposobem obliczania dumpingu jest porównanie cen eksportowych z cenami lub kosztami krajowymi w kraju wywozu. Jeśli z powodu interwencji państwa w gospodarkę krajowe ceny lub koszty są zakłócone, przy obliczaniu tych wartości krajowych Komisja weźmie to pod uwagę. Będzie ona raczej korzystać z innych wskaźników odzwierciedlających niezakłócone koszty produkcji i sprzedaży.

Nową metodę można stosować do każdego państwa członkowskiego WTO. Przed zastosowaniem nowej metody konieczne będzie wykazanie, że w gospodarce kraju wywozu w wyniku interwencji państwa występują znaczne zakłócenia. W tym celu Komisja rozpatrzy wszelkie przedstawione w trakcie dochodzenia dowody, w tym również te, które zostały dostarczone przez przemysł UE. Komisja może również sporządzać sprawozdania opisujące w tym kontekście gospodarki niektórych państw lub sektorów.

Równoległe z publikacją zmian w unijnych przepisach antydumpingowych Komisja opublikowała dzisiaj pierwsze takie sprawozdanie przewidziane w nowych przepisach. Jako temat pierwszego sprawozdania Komisja wybrała Chiny, ponieważ większość unijnych instrumentów antydumpingowych dotyczy przywozu z tego kraju.

W sprawozdaniu przedstawiono niektóre rzeczywiste aspekty chińskiej gospodarki, ze szczególnym uwzględnieniem makroekonomii tego kraju, głównych czynników produkcji stosowanych we wszystkich procesach produkcyjnych (np. praca, energia) oraz niektórych sektorów gospodarki Chin, w tym sektora stalowego i wyrobów ceramicznych.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/171220_trade_pl

5. Wzajemność wizowa

UE uzyskała pełną wzajemność wizową z Kanadą, jednak w przypadku USA wciąż 5 państw wspólnoty – w tym Polska – nie zostało objętych ruchem bezwizowym – wynika ze sprawozdania KE oceniającego sytuację w ciągu ostatnich 7 miesięcy.

Liczba przypadków braku wzajemności została znacznie zmniejszona w ciągu ostatnich dwóch i pół roku. W ostatnim czasie osiągnięto pełną wzajemność wizową z Kanadą po tym, jak zniosła ona obowiązek wizowy dla obywateli Rumunii i Bułgarii od 1 grudnia 2017 r. Podobne wyniki osiągnięto już w kontaktach z Australią, Brunei i Japonią. Oznacza to, że spośród państw nienależących do UE, znajdujących się na unijnej liście ruchu bezwizowego, już tylko Stany Zjednoczone nie przyznają prawa bezwizowego wjazdu obywatelom wszystkich państw członkowskich UE.

W ciągu ostatnich siedmiu miesięcy nasilono kontakty ze Stanami Zjednoczonymi na szczeblu politycznym i technicznym. Komisja prowadzi ukierunkowanym na wyniki procesem, który ma wprowadzić pięć państw członkowskich UE (Bułgarię, Chorwację, Cypr, Polskę i Rumunię) do programu znoszenia wiz do USA. W chwili obecnej Komisja nie rozważa przyjęcia aktu delegowanego tymczasowo zawieszającego zwolnienie z obowiązku wizowego obywateli USA, ponieważ mogłoby to przynieść efekty odwrotne do zamierzonych.

Stanowisko to może jednak zostać ponownie przeanalizowane w świetle dalszego rozwoju sytuacji.

W czerwcu ubiegłego roku komisarz Dimitris Avramopoulos i zastępca sekretarza Departamentu Bezpieczeństwa Wewnętrznego Stanów Zjednoczonych, Elaine C. Duke, wydali wspólne oświadczenie, w którym obie strony zobowiązały się do wzmocnienia prowadzonych starań do osiągnięcia pełnej wzajemności wizowej między UE a USA. Podczas spotkania ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych UE i USA w dniu 17 listopada 2017 r. obie strony odnotowały postępy w rozmowach na temat współpracy i zobowiązały się kontynuować wspólną działalność.

W nadchodzących miesiącach, począwszy od posiedzenia urzędników wysokiego szczebla UE i USA w lutym, Komisja, w ścisłej współpracy z pięcioma zainteresowanymi państwami członkowskimi, będzie kontynuować współpracę z USA na wszystkich szczeblach. Powinno to doprowadzić do podjęcia nasilonych i konkretnych działań przez wszystkie strony.

W sprawozdaniu podsumowano także ogólną efektywność mechanizmu wzajemności wizowej. Liczba przypadków braku wzajemności została znacznie zmniejszona w ciągu ostatnich dwóch i pół roku, co oznacza, że Stany Zjednoczone pozostają ostatnim państwem trzecim na unijnej liście ruchu bezwizowego, które nie przyznaje prawa bezwizowego wjazdu obywatelom wszystkich państw członkowskich. Biorąc pod uwagę powyższe osiągnięcia, mechanizm wzajemności wizowej okazał się skutecznym narzędziem przyczyniającym się do osiągnięcia pełnej wzajemności wizowej z państwami trzecimi dla wszystkich obywateli UE.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/171220_visas_pl

6. Inwestowanie prostsze, ale bezpieczne

Komisja Europejska porządkuje przepisy dotyczące firm inwestycyjnych. Te największe zostaną objęte nadzorem na wzór bankowego, mniejsze – których jest większość – będą mogły działać na podstawie uproszczonych reguł. Dzięki nowelizacji przepisów dotyczących firm inwestycyjnych europejskie rynki kapitałowe będą bardziej skuteczne i lepiej nadzorowane.

Komisja Europejska przedstawiła wniosek dotyczący dwutorowej reformy mającej na celu ułatwienie działalności mniejszym firmom inwestycyjnym oraz objęcie dużych firm o znaczeniu systemowym takimi samymi zasadami, jakie obowiązują banki europejskie. Firmy inwestycyjne oraz świadczone przez nie usługi mają kluczowe znaczenie dla właściwego funkcjonowania unii rynków kapitałowych. Poza bankami rynki kapitałowe UE opierają się na kilku tysiącach małych i dużych firm inwestycyjnych, które świadczą klientom usługi doradcze, pomagają przedsiębiorstwom wykorzystywać możliwości rynków kapitałowych, zarządzają aktywami oraz zapewniają płynność rynkową, ułatwiając w ten sposób inwestycje w całej UE. Wzmocnienie rynków kapitałowych pozwoli UE wspierać inwestycje, odblokować nowe źródła finansowania przedsiębiorstw, oferować lepsze możliwości gospodarstwom domowym oraz wzmocnić unię gospodarczą i walutową.

Zgodnie z zaproponowanymi zmianami znaczna większość firm inwestycyjnych w UE przestałaby podlegać zasadom, które pierwotnie opracowano z myślą o bankach. To pomogłoby w osiągnięciu priorytetowych celów unii rynków kapitałowych, takich jak zmniejszenie obciążenia administracyjnego, pobudzenie konkurencji czy zwiększenie przepływów inwestycyjnych, bez narażania na szwank stabilności finansowej. Jednocześnie największe firmy inwestycyjne o znaczeniu systemowym podlegałyby takim samym zasadom i nadzorowi jak banki.

Firmy inwestycyjne odgrywają ważną rolę w ułatwianiu przepływu oszczędności i inwestycji w całej UE. Świadczone przez nie usługi zapewniają inwestorom dostęp do rynków papierów wartościowych i instrumentów pochodnych. Usługi te obejmują doradztwo inwestycyjne, zarządzanie portfelem, realizację zleceń klientów, obrót instrumentami finansowymi oraz pomoc dla przedsiębiorstw w zakresie pozyskiwania funduszy na rynkach kapitałowych.

Wniosek przewiduje m.in.:

- przyjęcie nowych, uproszczonych wymogów ostrożnościowych dla znacznej większości firm inwestycyjnych niemających znaczenia systemowego, bez narażania na szwank stabilności finansowej; oraz
- zmiany w przepisach, które zagwarantują, że duże firmy inwestycyjne o znaczeniu systemowym, prowadzące działalność zbliżoną do działalności banków i stwarzające podobne ryzyko finansowe, będą regulowane i nadzorowane w taki sam sposób, jak banki. W rezultacie firmy inwestycyjne o znaczeniu systemowym byłyby w ramach unii bankowej nadzorowane przez Europejski Bank Centralny w zakresie, w jakim sprawuje on funkcję nadzorczą (jako element Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego). Dzięki temu duże instytucje finansowe o znaczeniu systemowym będą miały zapewnione równe warunki działania.

Zgodnie z nowymi zasadami firmy inwestycyjne niemające znaczenia systemowego będą podzielone na dwie grupy. Wymogi kapitałowe w odniesieniu do najmniejszych firm o najniższym ryzyku zostaną uproszczone. Nowe zasady będą wystarczająco kompleksowe i solidne, aby uwzględnić ryzyko związane z działalnością firm inwestycyjnych, a jednocześnie wystarczająco elastyczne, aby wziąć pod uwagę różne modele biznesowe oraz zapewnić utrzymanie rentowności takich przedsiębiorstw. Firmy należące do tej grupy nie podlegałyby żadnym dodatkowym wymogom w zakresie ładu korporacyjnego czy wynagrodzenia. W odniesieniu do większych przedsiębiorstw zaktualizowane przepisy wprowadzają nowy sposób pomiaru ryzyka w oparciu o przyjęte modele biznesowe. W przypadku firm prowadzących obrót instrumentami finansowymi nowe zasady będą obowiązywały w połączeniu z uproszczoną wersją istniejących przepisów.

Ponadto wniosek określa mianem instytucji kredytowych te firmy inwestycyjne o znaczeniu systemowym, które wykonują pewne czynności bankowe (takie jak gwarantowanie emisji czy zawieranie transakcji na własny rachunek) i posiadają aktywa w wysokości powyżej 30 mld euro. Należące do tej grupy firmy będą w pełni podlegać takim samym zasadom traktowania,

jak banki. Zgodnie z zapowiedzią Komisji w przeglądarce Europejskich Urzędów Nadzoru oznacza to, że ich działalność w państwach członkowskich należących do unii bankowej podlegałaby bezpośredniemu nadzorowi EBC w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/171220_capital_union_pl

7. Prawo UE w Internecie

Od teraz obywatele UE mogą śledzić online losy unijnych decyzji prawnych. Zaczął działać internetowy rejestr, który ułatwi wyszukiwanie decyzji przyjętych w formie aktu delegowanego. To regulacje, które uzupełniają lub zmieniają przepisy UE i najczęściej dotyczą ekonomii, rolnictwa, środowiska i zdrowia publicznego, jednolitego rynku oraz handlu.

Aby ułatwić ogółowi społeczeństwa i zainteresowanym stronom śledzenie tej części procesu podejmowania unijnych decyzji, trzy instytucje: Parlament Europejski, Rada i Komisja Europejska uruchomiły nowy wspólny internetowy rejestr, dzięki któremu łatwo można wyszukać akty delegowane dotyczące pewnej tematyki lub powiązane z jakimś aktem prawnym.

Nowy międzyinstytucjonalny rejestr aktów delegowanych pozwala śledzić wszystkie etapy tego procesu. Umożliwia on użytkownikom wyszukiwanie i śledzenie aktów delegowanych na poszczególnych etapach ich opracowywania – od fazy początkowej, gdy są one planowane przez Komisję Europejską, aż po ich opublikowanie w Dzienniku Urzędowym. Przedstawione są w nim również poszczególne działania podejmowane przez Parlament Europejski i Radę, a także prace grup eksperckich Komisji zaangażowanych w przygotowanie aktów delegowanych. Dzięki rejestrowi wzrasta przejrzystość procesu podejmowania unijnych decyzji, ponieważ można w nim łatwo znaleźć wszystkie istotne informacje dotyczące aktów delegowanych. Użytkownicy mogą się zarejestrować i otrzymywać powiadomienia o aktach delegowanych, które ich interesują.

Akty delegowane uzupełniają lub zmieniają przepisy UE. Najczęściej dotyczą one ekonomii, rolnictwa, środowiska i zdrowia publicznego, jednolitego rynku i handlu. Są to akty prawa wtórnego, wykorzystywane np. do aktualizacji wymogów technicznych. Parlament i Rada nadają Komisji uprawnienia do sporządzania projektów aktów delegowanych, które następnie są im przedstawiane. Parlament i Rada mogą odrzucić projekty aktów delegowanych.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/171214_rejestr_pl

8. Superkomputery dla Europy

Miliard euro zainwestuje Komisja Europejska wspólnie z państwami członkowskimi w stworzenie w Europie infrastruktury superkomputerów światowej klasy. Są one potrzebne do przetwarzania zwiększającej się ciągle ilości danych, a ich wykorzystanie jest niezbędne w wielu obszarach, od opieki zdrowotnej i odnawialnych źródeł energii po bezpieczeństwo samochodów i cyberbezpieczeństwo.

To krok, który ma kluczowe znaczenie dla konkurencyjności i niezależności UE w gospodarce opartej na danych. Europejscy naukowcy i przedsiębiorstwa w coraz większym stopniu przetwarzają obecnie dane poza UE, ponieważ dostępne w UE tempo dokonywania obliczeń jest zbyt małe dla ich potrzeb. Ten brak niezależności stanowi zagrożenie dla prywatności, ochrony danych, tajemnicy handlowej oraz własności danych, w szczególności w przypadku zastosowań wymagających szczególnej ochrony.

Nowa struktura prawna i finansowa – Wspólne Przedsięwzięcie EuroHPC – ma za zadanie pozyskać, zbudować i uruchomić na terytorium Europy światowej klasy infrastrukturę wysokowydajnych systemów obliczeniowych (ang. High-Performance Computing, HPC). Przedsięwzięcie to zapewni również wsparcie dla programu w zakresie badań naukowych i innowacji w celu opracowania technologii i urządzeń (sprzętu), a także aplikacji (oprogramowania), z których korzystać będzie możliwe przy pomocy superkomputerów.

Przewidziany w obecnych wieloletnich ramach finansowych wkład UE w EuroHPC wyniesie około 486 milionów euro, kwotę w podobnej wysokości wyłożą na ten cel państwa członkowskie i państwa stowarzyszone. Ogółem do 2020 r. na inwestycje przeznaczony zostanie około 1 mld euro ze środków publicznych, a uczestnicy tej inicjatywy z sektora prywatnego wesprą ją wkładami niepieniężnymi.

Wysokowydajne systemy obliczeniowe odgrywają kluczową rolę w rozpoznawaniu poważnych wyzwań naukowych i społecznych, takich jak wczesne wykrywanie i leczenie chorób lub opracowywanie nowych terapii w oparciu o medycynę spersonalizowaną i precyzyjną, a także w reagowaniu na te wyzwania. Systemy takie są również wykorzystywane do zapobiegania klęskom żywiołowym na dużą skalę i do zarządzania działaniami w przypadku ich wystąpienia, w szczególności do prognozowania tras przejścia huraganów lub do symulacji trzęsień ziemi.

Wspólne Przedsięwzięcie EuroHPC realizowane będzie w latach 2019–2026. Planowana infrastruktura będzie wspólną własnością członków przedsięwzięcia, to jest początkowo państw, które podpisały deklarację w sprawie EuroHPC (podpisana w dniu 23 marca 2017 r. podczas [Dnia Technologii Cyfrowych w Rzymie](#) przez siedem państw członkowskich: Francję, Hiszpanię, Holandię, Luksemburg, Niemcy, Portugalię i Włochy. Do sygnatariuszy dołączyły w 2017 r.: Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Grecja, Słowenia i Szwajcaria), oraz prywatnych członków z sektora akademickiego i sektora przedsiębiorstw. Będą oni również wspólnie nią zarządzać. Inne strony mogą w każdej chwili przyłączyć się do tej współpracy jako członkowie, pod warunkiem dokonania wkładu finansowego.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/180111_computers_pl

9. Plastik do ponownego wykorzystania

Jeżeli nie zmienimy metod produkcji i sposobów wykorzystywania tworzyw sztucznych, do roku 2050 w oceanach będzie więcej plastiku niż ryb – powiedział pierwszy wiceprzewodniczący KE Frans Timmermans prezentując pierwszą w historii ogólnoeuropejską

strategię w tej dziedzinie. Jest ona jednym z elementów procesu przechodzenia na gospodarkę o bardziej zamkniętym obiegu.

Zapewni ona ochronę środowiska przed zanieczyszczeniem tworzywami sztucznymi, a jednocześnie wsparcie wzrostu i innowacji, przekształcając trudne wyzwanie w pozytywny plan na rzecz przyszłości Europy. Istnieje przekonujące uzasadnienie biznesowe dla wprowadzenia zmian w projektowaniu, wytwarzaniu i stosowaniu produktów oraz ich recyklingu w UE. Odgrywając przewodnią rolę w tej transformacji, stworzymy nowe możliwości inwestycyjne i miejsca pracy. Zgodnie z nowymi planami do roku 2030 wszystkie opakowania z tworzyw sztucznych na rynku UE będą nadawać się do recyklingu, zmniejszy się zużycie tworzyw sztucznych jednorazowego użytku, a ponadto zostaną wprowadzone ograniczenia dotyczące celowego stosowania mikrodrobin plastiku.

Europejczycy wytwarzają co roku 25 milionów ton odpadów z tworzyw sztucznych, ale mniej niż 30 proc. z nich zbiera się do recyklingu. Na całym świecie tworzywa sztuczne stanowią 85 proc. odpadów plażowych. Tworzywa sztuczne przedostają się nawet do naszych płuc i trafiają na nasze stoły: mikrodrobiny plastiku są obecne w powietrzu, wodzie i żywności – a nie znamy ich wpływu na zdrowie ludzi. Ogólnounijna strategia w dziedzinie tworzyw sztucznych, opierająca się na dotychczasowych pracach Komisji, pomoże nam stawić czoło temu wyzwaniu.

Przyjęta strategia w dziedzinie tworzyw sztucznych doprowadzi do zmian w projektowaniu, wytwarzaniu i stosowaniu produktów oraz ich recyklingu w UE. Zbyt często przy wytwarzaniu, wykorzystywaniu i wyrzucaniu tworzyw sztucznych nie uwzględnia się obecnie korzyści gospodarczych płynących z podejścia opartego w większym stopniu na obiegu zamkniętym. Dzieje się to ze szkodą dla środowiska. Naszym celem jest ochrona środowiska. Pragniemy jednocześnie położyć fundamenty pod nową gospodarkę w branży tworzyw sztucznych, w ramach której przy projektowaniu i wytwarzaniu w pełni uwzględnia się potrzeby ponownego wykorzystania, naprawy i recyklingu, a ponadto opracowywane są bardziej zrównoważone materiały.

Europa dysponuje najlepszymi warunkami, by wieść prym w tym procesie transformacji. Dzięki temu podejściu otworzą się nowe możliwości w obszarze innowacji, konkurencyjności i tworzenia miejsc pracy. Wraz ze strategią w dziedzinie tworzyw sztucznych Komisja przyjęła ramy monitorowania obejmujące zestaw dziesięciu kluczowych wskaźników, które odnoszą się do każdego etapu cyklu. Będą one mierzyły postępy w procesie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym na szczeblu unijnym i krajowym.

Zgodnie z nową strategią Unia Europejska:

- recykling będzie opłacalnym rozwiązaniem dla przedsiębiorstw. Zostaną opracowane nowe przepisy dotyczące pakowania, aby zwiększyć możliwości recyklingu tworzyw sztucznych stosowanych na rynku i podnieść zapotrzebowanie na zawartość tworzyw sztucznych z recyklingu w opakowaniach. Jako że będą zbierane większe ilości tworzyw sztucznych, powinny powstać udoskonalone i większe zakłady recyklingu, a

także lepszy i znormalizowany system selektywnej zbiórki i sortowania odpadów w całej UE. Pozwoli to na oszczędność rzędu stu euro na tonę zebranych odpadów. Działania te przyniosą także większą wartość dodaną branży tworzyw sztucznych, która zyska na konkurencyjności i będzie bardziej odporna na zmiany;

- ograniczy się ilość odpadów z tworzyw sztucznych. Przepisy europejskie już doprowadziły do znacznego ograniczenia stosowania toreb plastikowych w kilku państwach członkowskich. Nowe plany dotyczą tym razem innych jednorazowych przedmiotów z tworzyw sztucznych oraz narzędzi połowowych; przewidują one wsparcie na rzecz krajowych kampanii podnoszących świadomość i określenie zakresu nowych ogólnounijnych przepisów, które mają zostać zaproponowane w 2018 r. na podstawie konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz w oparciu o dostępne dane. Komisja podejmie również działania zmierzające do ograniczenia stosowania mikrodrobin plastiku w produktach oraz ustanowienia etykiet do oznaczania biodegradowalnych i nadających się do kompostowania tworzyw sztucznych;
- powstrzyma się zaśmiecanie mórz. Nowe przepisy w sprawie portowych urządzeń odbiorczych będą dotyczyły odpadów morskich i będą stanowiły, że odpadów wytwarzanych na statkach lub zebranych na morzu nie można porzucać; należy je przywozić na ląd, gdzie powinny być odpowiednio zagospodarowane. W przepisach tych uwzględniono również środki ograniczające obciążenie administracyjne portów, statków i właściwych organów;
- zachęci się do inwestowania i wprowadzania innowacji. Komisja zapewni organom krajowym i europejskim przedsiębiorcom wytyczne, jak zminimalizować odpady z tworzyw sztucznych u źródła. Innowacje będą silniej wspierane: dodatkowe 100 milionów euro zostanie przeznaczone na finansowanie opracowywania materiałów bardziej inteligentnych i nadających się w większym stopniu do recyklingu (dzięki czemu proces recyklingu będzie skuteczniejszy) oraz śledzenie i usuwanie substancji niebezpiecznych i zanieczyszczeń z tworzyw sztucznych poddawanych recyklingowi;
- pobudzi się zmiany na całym świecie. Oprócz działań na własnym polu Unia Europejska będzie współpracować również z partnerami na całym świecie, aby znaleźć rozwiązania globalne i opracować normy międzynarodowe. UE będzie też nadal wspierać działania poza Unią, jak to miało miejsce w przypadku oczyszczania Gangesu w Indiach.

Przedstawiony wniosek dotyczący nowej dyrektywy w sprawie portowych urządzeń odbiorczych zostanie następnie przekazany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w celu przyjęcia.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/180116_waste_pl

10. Zmiany w VAT

Większa elastyczność w zakresie stawek VAT i ograniczenie biurokracji dla małych przedsiębiorstw – to zmiany proponowane przez Komisję Europejską. Chodzi o to, aby zapewnić państwom członkowskim większą elastyczność w ustalaniu stawek podatku od

wartości dodanej i stworzyć lepsze otoczenie podatkowe, korzystne dla prężnego rozwoju małych i średnich firm.

Wnioski legislacyjne, stanowiące ostatni etap prac Komisji nad nowelizacją przepisów dotyczących podatku VAT, służą stworzeniu jednolitego unijnego obszaru VAT w celu wyraźnego zmniejszenia liczby oszustw związanych z VAT w UE, sięgających obecnie 50 mld euro, przy jednoczesnym wspieraniu przedsiębiorstw i zabezpieczeniu dochodów sektora instytucji rządowych i samorządowych.

Wspólne unijne przepisy dotyczące podatku VAT, uzgodnione przez wszystkie państwa członkowskie w 1992 r., są nieaktualne i zbyt restrykcyjne. Umożliwiają one państwom członkowskim stosowanie obniżonych stawek podatku VAT tylko w odniesieniu do kilku wybranych sektorów i produktów. Jednocześnie państwa UE odczuwają presję, by traktować niektóre towary w sposób bardziej korzystny niż inne pod względem opodatkowania VAT. Komisja wypełnia podjęte wcześniej zobowiązanie do przyznania państwom członkowskim większej autonomii w zakresie ustalania stawek tego podatku. Państwa będą teraz miały bardziej wyrównaną sytuację w odniesieniu do stosowania pewnych istniejących już wyjątków, czyli odstępstw dotyczących VAT.

Komisja stara się również rozwiązać problem małych przedsiębiorstw obciążonych nieproporcjonalnymi kosztami przestrzegania przepisów dotyczących VAT. Przedsiębiorcy prowadzący handel transgraniczny ponoszą o 11 proc. wyższe koszty przestrzegania przepisów w porównaniu z tymi prowadzącymi działalność jedynie na rynku krajowym, przy czym najtrudniejszą sytuację pod tym względem mają najmniejsze firmy. Stanowi to rzeczywistą przeszkodę dla wzrostu gospodarczego, ponieważ małe przedsiębiorstwa stanowią 98 proc. przedsiębiorstw w UE. Dlatego proponuje, aby umożliwić większej liczbie przedsiębiorstw czerpanie korzyści z uproszczonych przepisów dotyczących VAT, które są obecnie dostępne tylko dla najmniejszych przedsiębiorstw. Ogólne koszty przestrzegania tych przepisów zmniejszą się nawet o 18 proc. rocznie.

Państwa członkowskie mogą obecnie stosować stawkę obniżoną nawet do 5 proc. w odniesieniu do dwóch wyraźnie wyróżnionych kategorii produktów w ich kraju. Niektóre państwa członkowskie stosują również szczególne odstępstwa, pozwalające na kolejne obniżone stawki.

Oprócz stawki podstawowej VAT, wynoszącej 15 proc., państwa członkowskie miałyby możliwość wprowadzenia:

- dwóch odrębnych stawek między 5 a 15 proc.;
- jednej stawki ustalonej na poziomie od 0 do 5 proc.;
- stawki 0 proc. dla towarów zwolnionych z VAT („stawka zerowa”);
- Obecny skomplikowany wykaz towarów i usług, do których można stosować stawki obniżone, zostanie uchylony i zastąpiony nowym wykazem produktów (np. broni,

napojów alkoholowych, tytoniu i gier hazardowych), do których zawsze należy stosować stawkę podstawową w wysokości 15 proc. lub więcej;

- Aby zabezpieczyć dochody publiczne, państwa członkowskie muszą również zagwarantować, że średnia ważona stawek VAT będzie wynosiła co najmniej 12 proc.

W ramach nowego systemu wszystkie towary, do których obecnie stosuje się stawki inne niż podstawowa, mogą nadal korzystać z takich stawek.

Proponowane środki stanowią działania następcze w odniesieniu do „fundamentów” nowego docelowego jednolitego unijnego obszaru VAT zaproponowanych w październiku 2017 r., a także planu działania w sprawie VAT – w kierunku jednolitego unijnego obszaru VAT, przedstawionego w kwietniu 2016 r.

Wspólny podatek od wartości dodanej (VAT) odgrywa na europejskim jednolitym rynku ważną rolę. VAT jest ważnym i stale rosnącym źródłem dochodów w UE – w 2015 r. kwota pobrana z tytułu tego podatku wyniosła ponad bilion euro, co odpowiada 7 proc. unijnego PKB. Jeden z zasobów własnych UE również jest oparty na podatku VAT. Obecny system VAT istnieje od 1993 r. i został pomyślany jako system przejściowy.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/180118_vat_pl

11. Europejska Inicjatywa Obywatelska – Right2Water

Pierwsza w historii UE europejska inicjatywa obywatelska doczekała się przełożenia na propozycję ustawodawczą. Komisja Europejska zaproponowała zmianę przepisów, które mają służyć poprawie jakości wody pitnej i dostępu do niej oraz lepszemu informowaniu obywateli. Pod inicjatywą Right2Water podpisało się ponad półtora miliona obywateli wspólnoty.

Prawo dostępu do podstawowych usług dobrej jakości, w tym do wody, jest jedną z zasad Europejskiego filaru praw socjalnych jednogłośnie przyjętego przez szefów państw lub rządów podczas szczytu w Göteborgu. Najnowszy wniosek ustawodawczy ma na celu zagwarantowanie tego prawa i tym samym stanowi odpowiedź na pierwszą, zakończoną sukcesem, europejską inicjatywę obywatelską Right2Water, w ramach której zebrano 1,6 mln podpisów na rzecz poprawy dostępu do bezpiecznej wody pitnej dla wszystkich Europejczyków. Ponadto celem wniosku jest wzmocnienie pozycji konsumentów poprzez zapewnienie, aby dostawcy wody dostarczali konsumentom jaśniejszych informacji na temat zużycia wody, struktury kosztów oraz ceny za litr wody, co umożliwi porównanie z cenami wody butelkowanej. Nowe przepisy przyczynią się do realizacji celów środowiskowych dotyczących zmniejszenia wykorzystania plastiku i ograniczenia śladu węglowego UE, a także do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju.

Większość mieszkańców UE ma bardzo dobry dostęp do wody pitnej wysokiej jakości. Jest to wynikiem przepisów unijnych od dawna chroniących Europejczyków. Komisja pragnie dopilnować, aby jakość ta utrzymała się w perspektywie długoterminowej. Przepisy, których aktualizację proponuje dziś Komisja, poprawią jakość i bezpieczeństwo wody, ponieważ

przewidują dodanie nowych i nowo powstających zanieczyszczeń do wykazu kryteriów określania bezpieczeństwa wody (np. bakterii Legionella i chloranów). Nowe przepisy uwzględniają najnowszą wiedzę naukową i zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia.

Według nowych zasad państwa członkowskie będą zobowiązane do poprawy dostępu do wody pitnej dla wszystkich obywateli, zwłaszcza dla słabszych i zmarginalizowanych grup, które obecnie mają do niej utrudniony dostęp. W praktyce oznacza to dostarczenie infrastruktury pozwalającej na swobodny dostęp do wody pitnej w przestrzeni publicznej, prowadzenie kampanii informacyjnych poświęconych jakości wody oraz zachęcanie do zapewniania dostępu do wody pitnej w budynkach administracji i użyteczności publicznej.

Inną istotną zmianą w prawodawstwie będzie zapewnienie łatwego i przyjaznego dla użytkownika dostępu – w tym online – do informacji o jakości wody pitnej oraz o zaopatrzeniu w wodę na danym obszarze mieszkalnym, co pomoże zwiększyć zaufanie do wody z kranu. Szacuje się, że nowe przepisy pozwolą obniżyć potencjalne zagrożenia zdrowia związane z wodą pitną z 4 proc. do poniżej 1 proc.

Spadek spożycia wody butelkowanej pomoże ponadto gospodarstwom domowym w Europie zaoszczędzić 600 mln EUR rocznie. Dzięki większemu zaufaniu do wody z kranu obywatele mogą również przyczynić się do ograniczenia ilości plastikowych odpadów związanych z wodą butelkowaną, w tym odpadów morskich. Plastikowe butelki są jednym z najczęściej znajdowanych na europejskich plażach jednorazowych przedmiotów z plastiku. Dzięki aktualizacji dyrektywy w sprawie wody pitnej Komisja czyni istotny krok legislacyjny w stronę realizacji ogłoszonej 16 stycznia 2018 r. unijnej strategii w dziedzinie tworzyw sztucznych.

Lepsze gospodarowanie wodą pitną przez państwa członkowskie pozwoli uniknąć niepotrzebnych strat wody i przyczyni się do zmniejszenia śladu węglowego. Dlatego też wniosek stanowi istotny wkład w realizację celów zrównoważonego rozwoju do roku 2030 (cel 6) oraz celów porozumienia klimatycznego z Paryża. Nowe, oparte na analizie ryzyka podejście do bezpieczeństwa pomoże przeprowadzać kontrole bezpieczeństwa w sposób bardziej ukierunkowany tam, gdzie ryzyko jest wyższe. Jednocześnie Komisja przyspieszy prace nad standaryzacją w celu zapewnienia, aby wyroby budowlane w sektorze wody na całym rynku wewnętrznym UE – takie jak rury i zbiorniki – nie zanieczyszczały wody pitnej.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/180202_water_pl

12. Ekspansja gospodarki UE

Polska gospodarka nadal będzie rozwijała się w tempie ponad 4 procent, rosnać zacznie jednak także inflacja – ocenia Komisja Europejska w swojej średniokresowej prognozie. W zeszłym roku stopy wzrostu w strefie euro i w UE przekroczyły oczekiwania, a faza ożywienia gospodarczego stopniowo przeobraża się w fazę ekspansji. W 2017 r. wzrost gospodarczy w strefie euro i UE wyniósł 2,4 proc. – to najwyższe tempo od dziesięciu lat.

Te solidne wyniki powinny utrzymać się w latach 2018 i 2019 r.: szacunkowy wzrost w strefie euro i UE w tych latach wyniesie odpowiednio 2,3 i 2,0 proc. KE szacuje, że w 2017 r. polskie PKB wzrosło o 4,6 proc., a w kolejnych latach wzrost wyniesie: 4.2 proc. w 2018 r. i 3.6 proc. w 2019.

Jak wynika z danych za 2017 r., wzrost PKB wyniósł 2,4 proc. i był wyższy niż szacunki przedstawione w jesiennej prognozie gospodarczej z listopada zeszłego roku: 2,2 proc. dla strefy euro i 2,3 proc. dla UE. Od listopada poprawiły się również prognozy wzrostu dla gospodarek strefy euro i UE na lata 2018 i 2019: podwyższono je z 2,1 do 2,3 proc. (bieżący rok) i z 1,9 do 2,0 proc. (2019 r.). Wynika to z przyspieszenia tempa wzrostu w Europie, związanego z ożywieniem na rynku pracy i wyjątkowo dobrymi nastrojami gospodarczymi. Drugim ważnym czynnikiem jest wyraźniejsze niż oczekiwano ożywienie działalności gospodarczej i handlu na całym świecie.

Oczekuje się, że w okresie objętym prognozą inwestycjom sprzyjać będą: duży popyt, wykorzystanie mocy produkcyjnych na wysokim poziomie i dogodne warunki finansowania.

Inflacja bazowa, w której nie uwzględnia się zmiennych cen energii i nieprzetworzonej żywności, powinna utrzymać się na niskim poziomie w związku z bardzo powolnym ustępowaniem zjawiska zastoju na rynku pracy i ograniczoną presją płacową. Inflacja zasadnicza nadal będzie odzwierciedlać znaczący wpływ cen energii i przewiduje się, że nieznacznie wzrośnie. W 2017 r. inflacja w strefie euro wyniosła 1,5 proc. Jak wynika z prognoz, w 2018 r. pozostanie ona na poziomie 1,5 proc., a w 2019 r. osiągnie 1,6 proc.

Ryzyko dotyczące omawianej prognozy wzrostu gospodarczego jest zasadniczo zrównoważone. W perspektywie krótkoterminowej wzrost gospodarczy może przekroczyć oczekiwania, o czym świadczy wysoki poziom nastrojów. W perspektywie średniookresowej ryzykiem obarczone są wysokie światowe ceny aktywów ze względu na możliwe ponowne oszacowanie ryzyka i wartości bazowych. Ryzyko pogorszenia perspektyw jest nadal związane z niepewnym wynikiem negocjacji w sprawie Brexitu, napięciami geopolitycznymi i ogólną tendencją do prowadzenia coraz bardziej zamkniętej i protekcyjnej polityki.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/180207_economy_EU_pl

Prognoza dla Polski: <https://ec.europa.eu/info/node/9856>

13. Europa prawie bez bezrobocia

Zatrudnienie w UE osiągnęło najwyższy poziom w historii z ponad 236 mln miejsc pracy – ogłosiła komisarz Marianne Thyssen. To efekt silnego wzrostu gospodarczego. Prezentując najnowszy kwartalny przegląd dotyczący sytuacji społecznej w UE wskazano jednocześnie na dysproporcje między krajami członkowskimi: w Szwecji krajowy wskaźnik zatrudnienia sięga 82 proc., podczas gdy w Grecji 58 proc.

Według danych zawartych w najnowszym kwartalnym przeglądzie dotyczącym zatrudnienia i rozwoju sytuacji społecznej (Quarterly Review on Employment and Social Developments in Europe) wskaźniki bezrobocia nadal spadały.

W porównaniu do poprzedniego roku, zatrudnienie wzrosło w UE o 1,7 proc. Oznacza to dodatkowe miejsca pracy dla 4 mln osób, z czego 2,7 mln w strefie euro. Główne czynniki, które przyczyniły się do tego wzrostu to tworzenie stałych miejsc pracy i zatrudnienie w pełnym wymiarze. Między trzecim kwartałem 2016 i 2017 r. liczba pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony wzrosła o 2,8 mln. Wzrost ten jest trzy razy większy niż wzrost liczby umów o pracę na czas określony (900 000). Liczba pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy wzrosła o ok. 3 mln, osiągając tym samym poziom 181 mln, podczas gdy liczba pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy wzrosła o ok. 300 000, do 42,7 mln.

W ciągu ostatnich trzech lat wskaźnik zatrudnienia w UE osób w wieku 20-64 lat stale rósł i w trzecim kwartale 2017 r. wyniósł 72,3 proc., co oznacza najwyższy poziom w historii. Między państwami członkowskimi nadal jednak występują duże różnice. Krajowe wskaźniki zatrudnienia oscylowały pomiędzy 58 proc. w Grecji a 82 proc. w Szwecji. Sprawozdanie pokazuje również, że bezrobocie w UE w równomiernym tempie zbliża się do poziomu sprzed kryzysu. Bezrobocie spadło o około 8,6 mln osób w porównaniu ze szczytowym okresem w kwietniu 2013 r. i w grudniu 2017 r. wyniosło poniżej 18 mln osób, co jest najniższym poziomem od listopada 2008 r.

Dalsze dane z kwartalnego przeglądu dotyczące rynku pracy również potwierdzają lepszy stan gospodarki UE:

- wydajność pracy w UE wzrosła o 0,8 proc. w porównaniu do trzeciego kwartału 2016 r. Zdecydowanie największy przyrost odnotowano na Łotwie, na Litwie, w Polsce i w Rumunii (co roku 3 proc. lub więcej).
- Sytuacja finansowa unijnych gospodarstw domowych była z roku na rok coraz lepsza ze stopą wzrostu w wysokości około 1,5 proc., głównie dzięki zwiększeniu dochodów z pracy. W pierwszej połowie 2017 r. prawie wszystkie państwa członkowskie odnotowywały dalszy wzrost dochodów gospodarstw domowych. Niemniej jednak w niektórych krajach, mianowicie w Chorwacji, Grecji, Włoszech, Portugalii i Hiszpanii, jak również w Niderlandach, poziom dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych był nadal niższy od poziomu z 2008 r.
- Nadal wzrastał popyt na pracę i niedobór siły roboczej. Ogólny wzrost wskaźnika wolnych etatów[1] w UE wyniósł w trzecim kwartale 2017 r. 2 proc. Wskaźnik wolnych etatów w sektorze usług był wyższy niż w przemyśle i w budownictwie. Wzrastały[2] niedobory pracowników i wzrosła liczba[3] nowych zatrudnień (do 3,7 proc. w ciągu roku do drugiego kwartału 2017 r.). Wskaźnik odchodzenia z pracy[4] obniżył się do poziomu poniżej okresu przed kryzysem, wzrosło też w ostatnich kwartałach tempo poprawy wskaźnika znajdowania pracy[5], który zbliżył się do poziomu sprzed kryzysu.

II. Z BIURA W BRUKSELI

W okresie sprawozdawczym dyrektor Biura Regionalnego w Brukseli uczestniczyła w szeregu spotkań, w tym nt. przygotowań do nadchodzących wydarzeń informacyjno-promocyjnych organizowanych zarówno przez Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego, jak i Dom Polski Wschodniej. Ponadto na przełomie roku został opracowany plan pracy Biura w Brukseli na rok 2018.

1. Europejski Region Przedsiębiorczości

24 stycznia 2018 r. w Europejskim Komitecie Regionów odbyła się doroczna konferencja Europejskiego Regionu Przedsiębiorczości „Budowanie przedsiębiorczych ekosystemów przyszłości”. Jej celem była dyskusja nad sposobami wzmacniania ekosystemów przedsiębiorczości regionów i miast, sformułowaniem zrównoważonych rozwiązań oraz uczynieniem środowiska biznesowego bardziej trwałym i „odpornym” na przyszłość, poprzez skuteczne polityki przedsiębiorczości oraz dialog pomiędzy decydentami regionalnymi i lokalnym a przedstawicielami przedsiębiorców jak i instytucji UE. W konferencji udział wzięli też przedstawiciele regionów, które w ubiegłych latach zdobyły tytuł ERP.

Europejski Region Przedsiębiorczości (ERP) to projekt wyłaniający i nagradzający regiony UE wyróżniające się wybitną i innowacyjną strategią przedsiębiorczości, niezależnie od ich wielkości, zamożności czy kompetencji. Regiony, które przedstawią najbardziej wiarygodny, przyszłościowy i obiecujący plan działania, otrzymują w danym roku tytuł Europejskiego Regionu Przedsiębiorczości. ERP jest wspólną inicjatywą Europejskiego Komitetu Regionów oraz Komisji Europejskiej przy wsparciu podmiotów paneuropejskich tj. UEAPME, Eurochambres i Social Economy Europe.

W części poświęconej budowaniu i wzmacnianiu regionalnych i lokalnych systemów przedsiębiorczości prof. Eric Stam z Uniwersytetu w Utrechcie omówił opracowaną przez siebie metodę mierzenia holenderskich ekosystemów przedsiębiorczości, których elementy brane pod uwagę to: rezultaty tworzące wartość (produktywność, przychód, zatrudnienie i dobrobyt) oraz wyniki na które składają się takie działania o charakterze przedsiębiorczym jak innowacyjne start-upy, firmy wysokiego wzrostu, przedsiębiorcze działania pracowników. Ponadto warunki systemowe oraz ramowe składające się na elementy przedsiębiorczych ekosystemów (systemowe sieci, przywództwo, finanse, talenty, nowa wiedza, usługi wspierające i podmioty pośredniczące; oraz warunki ramowe: instytucje, kultura, infrastruktura fizyczna oraz popyt). Przykładowo, w ocenie instytucji formalnych jako źródło danych wykorzystywany jest Indeks Konkurencyjności Regionów (RCI), w ocenie kultury przedsiębiorczości z kolei brany jest pod uwagę wskaźnik ilości nowych firm na 1000 mieszkańców (dane: statystyki holenderskie). Z kolei Ingrid Willems, dyrektor „We Connect Data” mówiła o budowaniu inteligentnych ekosystemów, które opierają się na dostarczaniu danych i naukowo potwierdzonych informacji/wiedzy wykorzystywanych do tworzenia lokalnych, krajowych i europejskich polityk.

W drugiej części konferencji zatytułowanej „Budowanie i wzmacnianie regionalnych i lokalnych systemów przedsiębiorczości” przedstawicielka Komisji Europejskiej (DG GROW) Katarzyna Bałucka-Dębska, przypomniała w skrócie działania programu COSME wspierającego MŚP. Omówiła też narzędzie opracowane przez KE jakim jest Regional Ecosystem Scoreboard (celem jest identyfikacja i opis jakościowy warunków w regionalnych ekosystemach, które mogą sprzyjać lub powstrzymać tworzenie dynamicznych międzysektorowych obszarów współpracy innowacji i przedsiębiorczości). Przedstawicielka DG GROW zachęciła także uczestników konferencji do udziału w konsultacjach publicznych KE, w ramach których do 8 marca instytucja będzie gromadzić opinie interesariuszy nt. zaproszeń do składania wniosków programu COSME i które zostaną wzięte pod uwagę przy opracowywaniu nowego programu obowiązującego po 2020 r.

Ponadto przedstawiono dobre praktyki: David Minton, dyrektor Zgromadzenia Regionów Północnych i Zachodnich (z Irlandii), które piastują tytuł ERP 2018, mówił o historii i procesie zmian irlandzkich północnych i zachodnich regionów, oraz ich wizji rozwoju regionu poprzez rozwój przedsiębiorczości, który doprowadził te regiony m.in. do nagrody Europejskiego Regionu Przedsiębiorczości 2018 oraz tytułu Europejskiej Stolicy Kultury 2020 dla Galway. W ciągu 100 lat od regionu, z którego emigrują mieszkańcy nie widzący w nim swojej przyszłości, opartego na tradycyjnym przemyśle, przejście do regionu koncentrującego się na młodej przedsiębiorczości, inwestującego poprzez uniwersytety, wprowadzającego rozwiązania smart cities, niebieskiej gospodarki (położenie na wybrzeżu – 3 tys. km linii brzegowej). Wśród rekomendacji dla regionów rozwijających swój ekosystem przedsiębiorczości wskazał przede wszystkim na określenie wizji i tego o co się walczy, kierowanie się tym jakie są bariery i granice oraz możliwości w regionie. Zdaniem D. Mintona ważne jest aby rozwijać większy ekosystem – regionalny, a nie tylko lokalny, gdyż daje to większe możliwości i szansę powodzenia. Drugą zaprezentowaną dobrą praktyką było działanie „Chrysalis Leap Accelerator” z Cypru, przedstawione przez założycielkę i dyrektorę akceleratora Eloizę Savvidou. Ekosystem na Cyprze istnieje od około 5 lat i koncentruje się na małych aktywnościach, docelowo stać się ma hubem innowacji cleantech. Współpracuje z ministerstwem edukacji w celu rozwoju edukacji przedsiębiorczości wśród dzieci i młodzieży.

Na zakończenie II części konferencji, przedstawicielka DG GROW pani Helene Dage poinformowała, iż z obserwacji DG GROW wynika, że nadal istnieje dużo nie wykorzystywanych możliwości np. przedsiębiorczość kobiet, osób starszych, migrantów. Nie należy też zapominać, iż przedsiębiorczość to nie tylko start-upy, ale też np. przedsiębiorczość społeczna. Ekosystemy przedsiębiorczości pełnią również rolę włączenia społecznego, np. aby mieszkańcy zostawali w miejscu urodzenia, a nie wyjeżdżali. Obecnie każdy region UE ma określone swoje inteligentne specjalizacje. Systemy klastrowe są ważne, bo zwiększają dynamikę współpracy. W kontekście przemysłów wyłaniających się (emerging industries) ważna jest współpraca międzysektorowa (pomiędzy sektorami, które do tej pory nie brały pod uwagę takiej możliwości ze względu na całkowicie różną specyfikę), dlatego niezwykle istotne jest to, aby kłaść nacisk na edukację w tym edukację przedsiębiorczą i umiejętność współpracy.

Trzecia część konferencji dotyczyła procesu dostosowywania lokalnych i regionalnych ekosystemów przedsiębiorczości do wymogów działania na rzecz rozwoju, jakie należy podejmować z myślą o przyszłości. Mówili o tym przedstawiciel regionu Ile-de-France (ERP2018) Jean-Baptiste Fernandes, dyrektor agencji Międzynarodowego Rozwoju Gospodarczego w Tel Awiwie Adi Barel, oraz przedstawicielka Spatial Foresight Silke Haarich.

Tel-Awiw jest nazywany miastem start-upów, działają w nim liczne przedsiębiorstwa high-tech, a miasto ma ich największą liczbę per capita na świecie (1 na 290 mieszkańców). W Izraelu funkcjonuje 5850 start-upów z czego w regionie Tel-Awiwu 3700, a w samym mieście Tel-Awiw 1700. O dojrzałości ekosystemu świadczy wzrost ilości przedsiębiorców w Izraelu z 16% w 2010 r. do 27% w 2016 r. Jeśli chodzi o rok 2015 o 45% w porównaniu z 2014 rokiem spadła liczba zamykanych przedsiębiorstw. Ekosystem rozwija się m.in. dzięki zagranicznym inwestycjom w badania i rozwój, w latach 2012-2016 ich wzrost wyniósł 115 %. Izraelczycy są nazywani narodem start-upów, zdaniem Adi Barel wynika to m.in. z położenia (brak surowców naturalnych, położenie "na wyspie", mały kraj z małym rynkiem), a społeczeństwo w dużym stopniu opiera się na imigrantach. Wśród głównych wyzwań i barier zidentyfikowano wysokie zarobki oraz wysokie koszty życia; różnorodność i duże luki społeczne, dużą konkurencję jeśli chodzi o kapitał ludzki; relokację i tzw. "drenaż mózgow", politykę pracy i imigracyjną. Dlatego miasto realizuje różne działania wspierające oraz tworzy warunki do rozwoju, m.in. poprzez korzystne stawki podatkowe, publiczne przestrzenie co-workingu, komitet ds. start-upów, wspiera nowe przedsiębiorstwa we wczesnym stadium rozwoju, otwiera dostęp do danych publicznych oraz prowadzi działania współpracy z innymi miastami, korzysta też z globalnych możliwości poprzez np. organizowanie wizyt, delegacji i międzynarodowych konferencji, świadczy "soft landing services" czy wprowadza tzw. wizy innowacji. W czasie dyskusji zwrócono uwagę m.in. na problematyczną kwestię przedwczesnej sprzedaży start-upów, kwestię „3D”: demografii, demokracji i digitalizacji (wyzwania związane z drenażem mózgow, migracjami, czy z demokracją – działania start-upów muszą być oparte na wolności tworzenia, kreatywności, a obecnie widoczny jest globalny trend zawężania demokracji; digitalizacja – jest wszechobecna i interdyscyplinarna).

W części zamykającej konferencję przedstawiciele Komisji Europejskiej przypomnieli o istnieniu narzędzi „Regional Ecosystem Score Board”, które są dostępne on-line (https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/cluster/observatory/regional-ecosystem-scoreboard_en), a także obserwatorium klastrów (European Clusters Observatory: http://ec.europa.eu/growth/industry/policy/clusters/observatory_pl). Poinformowano również, że DG GROW uruchomi wkrótce nabór do tworzenia europejskiej „Silicon Valley” – dot. komplementarności ekosystemów.

W dniu 23 listopada 2017 r. Komitet Regionów wystosował **zaproszenie do zgłaszania kandydatur do tytułu ERP 2019**. Termin nadsyłania kandydatur upływa 17 kwietnia 2018 r.

Szczegóły konkursu: <http://cor.europa.eu/en/takepart/eer/Documents/eer-practical-info/PL.pdf>

2. Przygotowania do Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast 2018

25 stycznia 2018 r. odbyło się spotkanie otwierające przygotowania do Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast 2018, w którym uczestniczyło około 150 przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych. ETRiM odbędzie się w dniach 8 – 11 października 2018 r., a jego hasłem przewodnim będzie: "Za silną unijną polityką spójności po 2020 r.". Wydarzenie stanie się kluczową platformą do gromadzenia i przedstawienia poglądów europejskich regionów i miast zarówno na temat budżetu, jak i propozycji legislacyjnych związanych z polityką spójności i rozwojem obszarów wiejskich, a także przyszłości Europy w perspektywie regionalnej i lokalnej.

Dyskusje podczas wydarzenia będą obejmować następujące zagadnienia:

- potrzeba silnej polityki spójności po 2020 r. w celu pokonania barier strukturalnych, pobudzenia kapitału ludzkiego i poprawy jakości życia;
- wzrost i rozwój regionalny, zrozumienie i zarządzanie terytorialnymi skutkami globalizacji i transformacji cyfrowej, regionalny wymiar zmian klimatycznych i transformacja energetyki;
- zintegrowany rozwój terytorialny, a także skuteczne regionalne i lokalne strategie dotyczące młodzieży, integracji migrantów i wykluczenia społecznego.

W związku z nadchodzącymi reformami należy również poddać pod dyskusję wyzwania związane z zarządzaniem polityką spójności.

Priorytety tematyczne tegorocznego wydarzenia zostały określone za pomocą publicznych konsultacji przeprowadzonych w okresie od 15 grudnia 2017 r. do 14 stycznia 2018 r. Wyniki badania wskazują na wyraźne zainteresowanie uczestnictwem i organizowaniem sesji podczas Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast, szczególnie w odniesieniu do trzech pierwszych zagadnień:

- **Rozwój terytorialny (regionalny, miejski, wiejski).**
- **Przyszłość polityki spójności, budżet UE.**
- **Edukacja, kultura i młodzież.**
- Energia, klimat, środowisko.
- Integracja społeczna, obywatelstwo, migracja.
- Rozwój gospodarczy, zatrudnienie.
- Zarządzanie i ład administracyjny.
- Badania i innowacje.
- Zrównoważony transport i mobilność.
- Współpraca międzynarodowa – UE jako podmiot globalny.
- ICT i cyfryzacja.
- Rolnictwo i produkcja żywności.
- Sprawy morskie.
- Bezpieczeństwo i ochrona ludności.

W 2018 r. polityka spójności obchodzić będzie swoje 30. urodziny, a Europejski Tydzień Regionów i Miast odbędzie się w kluczowych momentach cyklu tej polityki:

- wniosek dotyczący następnych wieloletnich ram finansowych;
- podstawowe instrumenty legislacyjne;
- przed wyborami do Parlamentu Europejskiego.

Ponadto w ramach Europejskiego Tygodnia duży nacisk położony zostanie na opinię Europejskiego Komitetu Regionów w sprawie przyszłości Europy oraz politykę spójności jako głównej europejskiej polityce inwestycyjnej, której celem jest osiągnięcie celu Traktatu UE, jakim jest spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna. Umożliwia również współpracę między regionami, miastami i gminami z różnych państw członkowskich, a także współpracę z sektorem prywatnym, instytucjami wiedzy i partnerami społecznymi na poziomie regionalnym. Obecnie, stanowiąca jedną trzecią budżetu UE, polityka spójności UE zmniejsza dysproporcje między regionami, tworzy miejsca pracy, otwiera nowe możliwości biznesowe i odnosi się do głównych problemów globalnych, takich jak zmiana klimatu i migracja. Polityka spójności UE musi nadal stanowić filar przyszłości UE, o co apelują samorządy podpisując się pod poparciem deklaracji #CohesionAlliance.

Termin składania wniosków o udział w Europejskim Tygodniu Regionów i Miast upływa 30 marca bieżącego roku. Konsorcja zgłaszające chęć organizacji imprezy muszą zrzeszać od 4 do 10 partnerów, reprezentujących przynajmniej 4 różne państwa.

3. Wizyta Radnych Powiatu Bartoszyckiego

W dniach 12-14 lutego w Brukseli odbyła się wizyta radnych Powiatu Bartoszyckiego. Pierwszego dnia goście zapoznali się z zasadami funkcjonowania Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli oraz Domu Polski Wschodniej. Ponadto odbyło się spotkanie z przedstawicielami Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej na temat polityki regionalnej, wdrażanie programów RPO w Polsce, w tym RPO na Warmii i Mazurach oraz rola Komisji Europejskiej w tym procesie. Natomiast tematem spotkania z Dyrekcją Generalną ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, był EFS, zatrudnienie i polityka społeczna w obecnej i przyszłej perspektywie finansowej. Goście odwiedzili również Parlament Europejski, spotkali się z Jackiem Grabowskim, Konsulem RP w Królestwie Belgii. Drugi dzień poświęcony był funkcjonowaniu Stałego Przedstawicielstwa RP przy Unii Europejskiej oraz działaniom Wydziału Polityki Regionalnej i Spójności oraz Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich SP RP. Pobyt w Brukseli zakończył się spotkaniem z Małgorzatą Kozak z Dyrekcji Generalnej ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury, a jego tematem był program Erasmus+, w dziedzinie edukacji, szkoleń, młodzieży i sportu na lata 2014-2020.

WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ

1. Podpisanie deklaracji na rzecz silnej polityki spójności po 2020 r.

1 lutego 2018 r. w Domu Polski Wschodniej w Brukseli w obecności Przewodniczącego Europejskiego Komitetu Regionów Karla-Heinza Lamberta uroczyście **podpisano deklarację na rzecz silnej polityki spójności UE po 2020 r.** #CohesionAlliance jest sojuszem podmiotów przekonanych, że polityka spójności UE musi pozostać filarem przyszłości UE. Został on utworzony w drodze współpracy między czołowymi europejskimi stowarzyszeniami regionów i miast oraz Europejskim Komitetem Regionów. Postuluje, aby dzięki budżetowi UE po roku 2020 polityka spójności stała się bardziej skuteczna, widoczna i dostępna dla wszystkich regionów w Unii Europejskiej.

Pod deklaracją podpisy złożyli Marszałkowie Województw wchodzących w skład Domu Polski Wschodniej: Jerzy Leszczyński - Marszałek Województwa Podlaskiego, Adam Jarubas - Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, Sławomir Sosnowski - Marszałek Województwa Lubelskiego, Maria Kurowska - Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego, Miron Sycz - Wicemarszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego, Jarosław Dworzański - Przewodniczący Sejmiku Województwa Podlaskiego, Mirosław Lech - Burmistrz Korycina, Robert Godek - Starosta Strzyżowski, Dariusz Wróbel - Burmistrz Opola Lubelskiego.

W ramach #CohesionAlliance działamy wspólnie na rzecz silnej polityki promującej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną w Unii Europejskiej po 2020 r. Apelujemy do przedstawicieli wszystkich instytucji na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym lub lokalnym, społeczeństwa obywatelskiego oraz przedsiębiorstw, by uczyniły to samo w nadchodzących miesiącach - powiedział Przewodniczący Europejskiego Komitetu Regionów Karl-Heinz Lambert, który wybrał Dom Polski Wschodniej w Brukseli jako pierwsze brukselskie przedstawicielstwo, gdzie uroczyście złożono podpisy pod deklaracją.

Otwierający spotkanie Jerzy Leszczyński, Marszałek Województwa Podlaskiego, który w roku bieżącym pełni rolę koordynatora działań Domu Polski Wschodniej w swym wystąpieniu skupił się na Programie Operacyjnym Rozwój Polski Wschodniej finansowanego ze środków polityki spójności.

Dzięki polityce spójności nasz makroregion bardzo się rozwinął. Powstały nowe firmy, drogi, tereny inwestycyjne, zmodernizowaliśmy szkoły, uczelnie i szpitale, utworzyliśmy nowe miejsca pracy, zainwestowaliśmy w odnawialne źródła energii. To inwestycje twarde, ale jak wiele działało się w sferze społecznej. Mieszkańcy podnosili kompetencje i umiejętności na szkoleniach i warsztatach, dzięki dotacjom zakładali działalność gospodarczą, zyskiwali samodzielność - powiedział Marszałek Województwa Podlaskiego. - *W mojej opinii, polityka spójności musi być kontynuowana. Trzeba o to zabiegać, zarówno na poziomie samorządowym, jak i krajowym. Aktywnie uczestniczyć w pracach nad przyszłym kształtem tej polityki i jej budżetem. Cały makroregion Polski Wschodniej liczy, że kontynuowany będzie specjalny program operacyjny dla naszych pięciu województw. I oczywiście inne programy operacyjne, wspierające rozwój gospodarczy i społeczny regionów i kraju.* – kontynuował Leszczyński.

W swoim wystąpieniu rozpoczynającym ceremonię podpisania deklaracji, Miron Sycz, Wicemarszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego podkreślił, że miejsce tego spotkania nie jest przypadkowe.

Regiony Polski Wschodniej doskonale rozumieją istotę Polityki spójności. W momencie przystąpienia Polski do UE województwa makroregionu Polski Wschodniej były jednymi z najbardziej zapóźnionych regionów UE z PKB makroregionu na poziomie 35% średniej unijnej. Mimo skutecznej realizacji Polityki spójności, w tym programów dedykowanych Polsce Wschodniej, wciąż utrzymuje się dystans w poziomie rozwoju gospodarczej dzielący tych pięć regionów od średniej Unii Europejskiej. Kluczowe jest jednak, że Polska Wschodnia zmniejsza go i stopniowo poprawia swoją pozycję. Jest to odczuwalne przez mieszkańców, dzięki poprawie warunków ich życia. Wartość brutto środków trwałych na mieszkańca od 2011 r. w Polsce Wschodniej wzrastała szybciej niż w innych regionach – w sumie o ponad 20%. Jest to przede wszystkim efekt Polityki spójności. Miron Sycz dodał, że z radością i nadzieją Marszałkowie Polski Wschodniej przyjęli zaproszenie Komitetu Regionów do zbudowania szerokiego sojuszu poparcia dla silnej, przyjaznej i efektywnej Polityki spójności. O taką właśnie Politykę spójności upominamy się składając dzisiaj podpisy pod deklaracją. Wspólnie, w imieniu mieszkańców naszych regionów, apelujemy o zapewnienie jej godnego miejsca wśród priorytetów UE i zapewnienie w budżecie nie mniejszych niż obecnie środków finansowych na jej realizację - dodał Wicemarszałek Sycz i podkreślił, że - Polityka Spójności jest najważniejszą polityką inwestycyjną Unii. Okazała się być skuteczną odpowiedzią na kryzys gospodarczy. Co więcej jest ona również skuteczną odpowiedzią na kryzys integracji, ponieważ w jej centrum znajdują się mieszkańcy regionów i ich potrzeby.

W podobnym tonie wypowiadał się też Adam Jarubas, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, który przewodniczył obradom Komisji ds. Polski Wschodniej Związku Województw RP, która opracowała stanowisko w sprawie kontynuowania Programu Operacyjnego Polska Wschodnia w perspektywie finansowej po 2020 roku.

Regiony Polski Wschodniej nadal charakteryzują się najniższym w skali kraju i jednym z najniższych w skali UE poziomem rozwoju (PKB per capita wynosi poniżej 50% średniej unijnej), starzejącym się społeczeństwem, niższym niż reszta kraju poziomem wykształcenia, zapóźnieniami infrastrukturalnymi, niską produktywnością wszystkich sektorów gospodarki oraz słabą dostępnością transportową - wyliczał Marszałek Województwa Świętokrzyskiego - Dlatego mając na uwadze efektywność i racjonalność dotychczas wykorzystanych środków oraz kierując się dążeniem do skutecznego i trwałego zdynamizowania procesów rozwojowych w Polsce Wschodniej, samorządy województw Polski Wschodniej podjęły starania o odnowienie Strategii rozwoju Polski Wschodniej.

Marszałkowie Polski Wschodniej zgodnie wyrazili konieczność wyrównywania szans rozwojowych makroregionu Polska Wschodnia po roku 2020 i wezwali do kontynuacji wsparcia w postaci Programu Operacyjnego Polska Wschodnia, mającego charakter ponadregionalny, który w istotny sposób przyczyni się do wzmocnienia zarówno potencjału rozwojowego makroregionu, jak i wymiaru terytorialnego Polityki Spójności.

Zdaniem Marszałków przyszły Program Operacyjny, którego szczegółowy zarys zawarto w treści przedstawianego stanowiska powinien koncentrować się na:

- zintegrowanych działaniach w obszarze infrastruktury, w szczególności drogowej i kolejowej (w tym kolei aglomeracyjnych);
- inicjatywach angażujących miasta subregionalne i ich obszary funkcjonalne oraz średnie i małe ośrodki miejskie, które mogą stać się siłą sprawczą kształtowania konkurencyjności regionów Polski Wschodniej i całego kraju;
- przedsięwzięciach służących podniesieniu cyfrowych kompetencji mieszkańców Polski Wschodniej;
- rozwoju przedsiębiorczości poprzez wykorzystanie funkcji uzdrowiskowej bazującej na walorach środowiskowych makroregionu.

Konsultacje publiczne do kolejnych wieloletnich ram finansowych

Podczas debaty towarzyszącej podpisaniu deklaracji #CohesionAlliance zwrócono uwagę, że fakt, że Komisja Europejska rozpoczęła serię konsultacji przygotowawczych do kolejnych wieloletnich ram finansowych, których efektem będzie przedłożenie jesienią tego roku kompleksowych propozycji dotyczących nowej generacji programów finansowych w ramach wieloletnich ram finansowych na okres po 2020 r., czyli długoterminowego planowania budżetu UE.

Propozycje Komisji zostaną opracowane tak, by umożliwić UE realizację jej celów w sprawach, które mają największe znaczenie, w dziedzinach, w których może ona osiągnąć więcej niż państwa członkowskie działające pojedynczo. Wymaga to starannej oceny zarówno tych działań, które dobrze się sprawdzały w przeszłości, jak i tych, które można usprawnić w przyszłości. Niniejsze konsultacje są integralnym etapem opracowania propozycji. Ich celem jest zgromadzenie opinii wszystkich zainteresowanych stron na temat tego, jak sprawić, by każde euro z budżetu UE zostało optymalnie wykorzystane.

Podobne konsultacje odbyły się w ramach oceny istniejących programów finansowania w UE w wielu dziedzinach polityki, w tym na temat bieżących wyników i przyszłych wyzwań. Opinie wyrażone przez zainteresowane strony w trakcie tych konsultacji zostaną uwzględnione w obecnych pracach nad przyszłymi wieloletnimi ramami finansowymi.

Równoległe do tych konsultacji Komisja rozpoczyna szereg innych konsultacji publicznych obejmujących pełne spektrum przyszłych funduszy UE w następujących obszarach: spójność; inwestycje, badania i innowacje, MŚP i jednolity rynek; migracja; bezpieczeństwo; infrastruktura strategiczna; wartości i mobilność.

2. Targi technologii i produkcji NORTECH w Hamburgu

W dniach 23-26 stycznia 2018 r. firmy z Polski Wschodniej miały okazję uczestniczyć w targach technologii i produkcji NORTEC w Hamburgu. Wspólne stoisko na targach to jedno z pierwszych działań w 2018 r. Domu Polski Wschodniej w Brukseli, które w tym roku działa pod przewodnictwem Województwa Podlaskiego.

Targi NORTEC już od blisko trzydziestu lat są jedną z najważniejszych w północnej Europie imprez wystawienniczych w zakresie technologii produkcji dla różnych sektorów przemysłu. Zakres tematyczny targów odzwierciedla poszczególne etapy produkcji przemysłowej, począwszy od wykonania prototypu po gotowy produkt końcowy. Udział w targach NORTEC to doskonała okazja do nawiązania współpracy z nowymi partnerami biznesowymi z północnych Niemiec i Europy oraz poznania ich oczekiwań w dziedzinach technologii produkcyjnych i budowy maszyn. Targi NORTEC są znakomitą okazją do zaprezentowania swoich produktów w Europie i na rynkach północnych. Polskie produkty są cenione za dobrą jakość i konkurencyjne ceny w całej Europie. Targi umożliwiają dotarcie do kontrahentów z rynku niemieckiego i krajów północnych oraz zawarcie nowych kontaktów handlowych. Wśród tegorocznych wystawców z Polski Wschodniej znalazły się następujące firmy: Jazon, Zakrem, Polinvest, Starpol II i Klaster Obróbki Metali.

3. Targi „Salon des Vacances”

W dniach 1-4 lutego 2018 r. regiony Polski Wschodniej promowały swoją ofertę turystyczną podczas największych w Belgii targach turystycznych – Salon des Vacances. Była to już 60 jubileuszowa edycja tych targów. Targi „Salon des Vacances” to najważniejsze wydarzenie tego typu w Belgii, które co roku odwiedza ponad 100 tysięcy osób i w których bierze udział około 700 wystawców. Tematami przewodnimi tegorocznych targów były: rejsy wycieczkowe, Spa&Wellness i zdrowie oraz gastronomia. Dodatkowy nacisk położony był na miejsca przyjazne społecznościom LGBT.

Stoisko Domu Polski Wschodniej wchodziło w skład polskiego stoiska narodowego ulokowanego w głównej hali, gdzie prezentowane były europejskie destynacje wakacyjne. Tematem przewodnim promocji turystycznej regionów Polski Wschodniej była promocja szlaku rowerowego Green Velo. Green Velo to najbardziej spektakularny projekt rowerowy, jaki do tej pory zrealizowano w Polsce. To ponad 2000 km specjalnie wytyczonej trasy, wiedzie przez pięć województw Wschodniej Polski. Wśród tematów, które cieszyły się szczególnym zainteresowaniem należy wymienić: ofertę campingową w Polsce Wschodniej, Białowiecki Park Narodowy czy mazurskie jeziora.

Obecność regionów Polski Wschodniej na targach Salon des Vacances wynika z faktu, że zgodnie z badaniami rynku Belgowie realizują ponad 12 milionów wyjazdów wakacyjnych rocznie, z czego 78% odbywa się na terenie Europy. Jak potwierdziły najnowsze badania, Belgowie znajdują się w czołówce narodów, które wydają największe kwoty podczas wakacji.

Podczas otwarcia targów, na polskim stoisku narodowym spotkali się belgijscy dziennikarze turystyczni i touroperatorzy oraz przedstawiciele Polonii. W spotkaniu uczestniczył Artur Orzechowski, Ambasador RP w Królestwie Belgii.

III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA

1. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń

Termin składania wniosków 21-02-2018

Młodzieżowa Stolica Europy 2021

Konkurs na Młodzieżową Stolicę Europy 2021 – w czasie jednego roku miasto pełniące tę rolę angażuje się w młodzieżowe przedsięwzięcia o charakterze kulturalnym, społecznym i ekonomicznym.

Fundator: Europejskie Forum Młodzieży

<http://www.eurodesk.pl/granty/mlodziejowa-stolica-europy-2021>

Patriotyzm jutra

„Patriotyzm Jutra” to program Muzeum Historii Polski realizowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego stawiający na inicjatywy propagujące historię i dziedzictwo kultury w nowoczesnych formach, kreujący postawy patriotyczne i obywatelskie.

Fundator: Muzeum Historii Polski

<http://www.eurodesk.pl/granty/patriotyzm-jutra>

Termin składania wniosków 22-02-2018

Erasmus+ Jean Monnet: Centra doskonałości (Nauczanie i badania)

Granty na stworzenie punktów kompetencji i wiedzy na temat Unii Europejskiej. Centrum Doskonałości Jeana Monneta skupia specjalistyczną wiedzę i kompetencje wysokiej klasy ekspertów (w tym beneficjentów grantów Katedra Jeana Monneta i/lub grantów Moduł Jeana Monneta).

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-jean-monnet-centra-doskonalosci-nauczanie-i-badania>

Erasmus+ Jean Monnet: Katedry (Nauczanie i badania)

Granty dla profesorów uniwersyteckich lub adiunktów na rozwój kariery dydaktycznej o specjalizacji związanej z Unią Europejską.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-jean-monnet-katedry-nauczanie-i-badania>

Erasmus+ Jean Monnet: Moduły (Nauczanie i badania)

Granty na uruchamianie przez instytucje szkolnictwa wyższego krótkich programów nauczania lub kursów poświęconych tematyce Unii Europejskiej.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-jean-monnet-moduly-nauczanie-i-badania>

,

Erasmus+ Jean Monnet: Projekty (Debata dotycząca tworzenia polityk ze światem nauki)

Granty na wsparcie przedsięwzięć służących uatrakcyjnieniu nauczania o Unii Europejskiej na różnych etapach edukacji.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-jean-monnet-projekty-debata-dotyczaca-tworzenia-polityk-ze-swiatem-nauki>

Erasmus+ Jean Monnet: Sieci (Debata dotycząca tworzenia polityk ze światem nauki)

Granty na tworzenie i rozwój konsorcjów złożonych z podmiotów z różnych krajów (instytucji szkolnictwa wyższego, centrów doskonałości, wydziałów, zespołów, ekspertów indywidualnych itp.), zajmujących się badaniami nad Unią Europejską oraz na wzmocnienie istniejących sieci wspierających dotyczących tematyki Unii Europejskiej.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-jean-monnet-sieci-debata-dotyczaca-tworzenia-polityk-ze-swiatem-nauki>

Erasmus+ Jean Monnet: Wsparcie na rzecz stowarzyszeń specjalizujących się w nauczaniu o UE i integracji europejskiej

Unijne granty dla stowarzyszeń, których jednoznacznie określonym celem jest wnoszenie wkładu w badania dotyczące procesu integracji europejskiej.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-jean-monnet-wsparcie-na-rzecz-stowarzyszen-specjalizujacych-sie-w-nauczaniu-o-ue-i>

Termin składania wniosków 28-02-2018

Erasmus+ Sojusze na rzecz umiejętności sektorowych

Dofinansowanie na rozwój międzynarodowych projektów na rzecz opracowywania i oferowania wspólnych metod i programów nauczania, tworzonych na podstawie analizy poszukiwanych umiejętności i trendów na rynku pracy.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja Generalna ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-sojusze-na-rzecz-umiejetnosci-sektorowych>

Erasmus+ – Sojusze na rzecz wiedzy

Dofinansowanie na rozwój międzynarodowych, usystematyzowanych i ukierunkowanych na rezultaty projektów, realizowanych w ramach współpracy instytucji szkolnictwa wyższego i organizacji biznesowych.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja Generalna ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-sojusze-na-rzecz-wiedzy>

Stypendia BAS dla licealistów

Stypendium na ostatnie dwa lata nauki w brytyjskich szkołach, zakończone maturą w systemie A-level lub międzynarodową.

Fundator: British Alumni Society

<http://www.eurodesk.pl/granty/stypendia-bas-dla-licealistow>

Youth for Understanding (YFU) - wymiany międzynarodowe młodzieży

Youth for Understanding umożliwia młodzieży wzięcie czynnego udziału w życiu rodziny, szkoły i środowiska w obcym kraju poprzez spędzenie roku u rodziny goszczącej.

Fundator: Youth for Understanding Poland

<http://www.eurodesk.pl/granty/youth-understanding-yfu-wymiany-miedzynarodowe-mlodziezy>

Termin składania wniosków 01-03-2018

Europa dla obywateli (2014–2020)

Program „Europa dla Obywateli” stanowi wsparcie dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego, władz samorządowych i organizacji eksperckich prowadzących działania promujące aktywne obywatelstwo, organizujących debaty i przedsięwzięcia służące refleksji nad obywatelstwem europejskim i demokracją, wspólnymi wartościami, historią i kulturą.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych

<http://www.eurodesk.pl/granty/europa-dla-obywateli-2014-2020-0>

Program Stypendialny im. Lane'a Kirklanda

Stypendia dla obywateli z Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Kazachstanu, Kirgistanu, Mołdawii, Rosji i Ukrainy na odbycie studiów i staży w Polsce.

Fundator: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

<http://www.eurodesk.pl/granty/program-stypendialny-im-lanea-kirklanda>

Termin składania wniosków 02-03-2018

Polsko-Rosyjska Wymiana Młodzieży

Granty na realizację projektów wymian młodzieży, przybliżające wiedzę o współczesnej Polsce i Rosji oraz historii i kulturze obu narodów.

Fundator: Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia

<http://www.eurodesk.pl/granty/polsko-rosyjska-wymiana-mlodziezy>

Termin składania wniosków 05-03-2018

Stypendia rządu francuskiego dla Polaków

Programy stypendialne umożliwiają polskim studentom sfinansowanie studiów we Francji.

Fundator: Ambasada Francji W Polsce

<http://www.eurodesk.pl/granty/stypendia-rzadu-francuskiego-dla-polakow>

Termin składania wniosków 06-03-2018

Turniej Innowacji Społecznych

Celem turnieju organizowanego przez Instytut Europejskiego Banku Inwestycyjnego jest promowanie i wspieranie innowacyjnych pomysłów i rozwiązań mających duży potencjał społeczny.

Fundator: Instytut Europejskiego Banku Inwestycyjnego

<http://www.eurodesk.pl/granty/turniej-innowacji-spolecznych>

Termin składania wniosków 08-03-2018

Erasmus+ Budowanie Potencjału

Granty Unii Europejskiej na realizację projektów współpracy międzynarodowej opartej na wielostronnym partnerstwie między organizacjami aktywnymi w dziedzinie młodzieży, edukacji, szkoleń a sektorem społeczno-ekonomicznym w krajach programu i państwach partnerskich.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja Generalna ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-budowanie-potencjalu>

Termin składania wniosków 15-03-2018

Praktyki w Radzie Unii Europejskiej

Płatne staże, niepłatne praktyki, praktyki zarezerwowane dla studentów krajowych szkół administracji, a także możliwość odbycia krótkich, niepłatnych praktyk zawodowych przez uczniów szkół średnich w Sekretariacie Generalnym Rady Unii Europejskiej.

Fundator: Rada Unii Europejskiej - Sekretariat Generalny

<http://www.eurodesk.pl/granty/praktyki-w-radzie-unii-europejskiej>

Program RITA „Przemiany w Regionie”

Program „Przemiany w Regionie” wspiera demokratyczne i systemowe przemiany w krajach Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Centralnej poprzez dzielenie się polskim doświadczeniem oraz udział w kształtowaniu nowych elit i liderów zdolnych do działania na rzecz demokracji, gospodarki rynkowej oraz społeczeństwa obywatelskiego.

Fundator: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

<http://www.eurodesk.pl/granty/program-rita-przemiany-w-regionie>

Termin składania wniosków 21-03-2018

Erasmus+ Partnerstwa strategiczne – edukacja dorosłych

Dofinansowanie realizację międzynarodowych projektów z udziałem zagranicznych partnerów w obszarze niezawodowej edukacji dorosłych.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-partnerstwa-strategiczne-edukacja-doroslych>

Erasmus+ Partnerstwa strategiczne – edukacja szkolna

Dofinansowanie partnerstw instytucji działających w obszarze edukacji szkolnej, obejmujących także wyjazdy uczniów i kadry, utworzonych w celu podnoszenia jakości nauczania i wprowadzania innowacji w przedszkolach i szkołach.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-partnerstwa-strategiczne-edukacja-szkolna>

Erasmus+ Partnerstwa strategiczne – kształcenie zawodowe

Dofinansowanie partnerstw instytucji działających w obszarze kształcenia zawodowego i szkoleń, utworzonych w celu podnoszenia jakości edukacji i wprowadzania innowacji.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-partnerstwa-strategiczne-ksztalcenie-zawodowe>

Erasmus+ Partnerstwa strategiczne – szkolnictwo wyższe

Dofinansowanie partnerstw instytucji działających w obszarze szkolnictwa wyższego, utworzonych w celu podnoszenia jakości studiów i wprowadzania innowacji na uczelniach.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-partnerstwa-strategiczne-szkolnictwo-wyzsze>

Termin składania wniosków 31-03-2018

Marzenie o Nauce – stypendium na naukę w liceum

Stypendia dla zdolnej młodzieży na naukę w najlepszym liceum w regionie

Fundator: Edukacyjna Fundacja im. prof. Romana Czerneckiego

<http://www.eurodesk.pl/granty/marzenie-o-nauce-stypendium-na-nauke-w-liceum>

Na 100 Niepodległa - konkurs grantowy

Konkurs dotacyjny na projekty patriotyczne skierowane do dzieci i młodzieży.

Fundator: Fundacja Banku Gospodarstwa Krajowego im. J.K. Steczkowskiego

<http://www.eurodesk.pl/granty/na-100-niepodlegla-konkurs-grantowy>

Praktyki w Komitecie Regionów

Praktyki i staże (krótkoterminowe i długoterminowe) w unijnym Komitecie Regionów dla absolwentów lub studentów uczelni wyższych oraz pracowników sektora publicznego i prywatnego.

Fundator: Komitet Regionów

<http://www.eurodesk.pl/granty/praktyki-w-komitecie-regionow>

Termin składania wniosków 01-04-2018

Europejska Fundacja Młodzieży - Granty na międzynarodowe działania młodzieżowe

Europejska Fundacja Młodzieży wspiera międzynarodowe działania realizowane przez krajowe lub międzynarodowe organizacje młodzieżowe.

Fundator: Rada Europy - Europejskie Centrum Młodzieży

<http://www.eurodesk.pl/granty/europejska-fundacja-mlodziezy-granty-na-miedzynarodowe-dzialania-mlodziezowe>

Termin składania wniosków 05-04-2018

Erasmus+ Sport - Współpraca partnerska

Unijny, międzynarodowy program współpracy organizacji i instytucji wspierający działania zapobiegające negatywnym zjawiskom w sporcie oraz promujący i upowszechniający pozytywne wartości i aspekty edukacyjne związane ze sportem.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-sport-wspolpraca-partnerska>

Stały nabór

Dla Białorusi

Wsparcie inicjatyw obywatelskich, służących budowaniu społeczeństwa otwartego oraz przygotowaniu demokratycznych przemian na Białorusi.

Fundator: Fundacja im. Stefana Batorego

<http://www.eurodesk.pl/granty/dla-bialorusi>

Dotacje Fundacji Charlesa Stewarta Motta

Dotacje na projekty promujące budowę społeczeństwa obywatelskiego i ochronę środowiska.

Fundator: Fundacja Charlesa Stewarta Motta

<http://www.eurodesk.pl/granty/dotacje-fundacji-charlesa-stewart-motta>

Dotacje Fundacji Kronenberga

Dotacje na działania na rzecz kultury, edukacji, polityki, społecznej, ochrony zdrowia.

Fundator: Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy

<http://www.eurodesk.pl/granty/dotacje-fundacji-kronenberga>

Dotacje na spotkania i polsko-niemiecką współpracę partnerską

Współfinansowanie projektów rozwijających współpracę polsko-niemiecką: spotkań; współpracy instytucji; badań naukowych; działań edukacyjnych na rzecz ochrony środowiska.

Fundator: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

<http://www.eurodesk.pl/granty/dotacje-na-spotkania-i-wspolprace-partnerska-polsko-niemiecka>

English Teaching Program

Programy nauczania jęz. angielskiego poza regularnymi zajęciami szkolnymi.

Fundator: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

<http://www.eurodesk.pl/granty/dzialaj-lokalnie>

Erasmus dla młodych Przedsiębiorców

Współfinansowany przez UE transgraniczny program wymiany, który daje przyszłym i początkującym przedsiębiorcom możliwość uczenia się za granicą od doświadczonych przedsiębiorców, prowadzących małe firmy.

Fundator: Komisja Europejska – EASME

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-dla-mlodych-przedsiębiorcow-0>

Europejski Korpus Solidarności

Europejski Korpus Solidarności umożliwia młodym ludziom uczestnictwo w szerokiej gamie działań solidarnościowych poprzez wolontariat, staże lub pracę.

Fundator: KE – DG ds. Komunikacji Społecznej

<http://www.eurodesk.pl/granty/europejski-korpus-solidarnosci>

eTwinning – Europejskie partnerstwo szkół

eTwinning to unijny program promujący i wspierający współpracę szkół z Europy przez internet. Program nie przyznaje grantów. Bezpośrednie kontakty partnerów nie są wymagane.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/etwinning-europejskie-partnerstwo-szkol>

GFPS – Semestralne stypendia w Niemczech

Niemiecki program stypendialny dla studentów wyższych lat i doktorantów.

Fundator: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

<http://www.eurodesk.pl/granty/gfps-semestralne-stypendia-w-niemczech>

Granty podróżne Europejskiej Fundacji Kultury – Step Beyond

Europejska Fundacja Kultury wspiera mobilność artystów i osób zajmujących się kulturą, zachęcając do międzynarodowej współpracy artystycznej i kulturalnej.

Fundator: European Cultural Foundation

<http://www.eurodesk.pl/granty/granty-podrozne-europejskiej-fundacji-kultury-step-beyond>

Program wizyt w instytucjach Unii Europejskiej

Program wizyt studyjnych w Brukseli, Luksemburgu i Strasburgu dla młodych liderów z państw spoza Unii Europejskiej.

Fundator: Parlament Europejski – Biuro Informacyjne

<http://www.eurodesk.pl/granty/program-wizyt-w-instytucjach-unii-europejskiej>

Stypendia naukowo-badawcze UNESCO

Program stypendialny UNESCO, obejmujący stypendia naukowo-badawcze, naukowe oraz granty przyznawane na podróże, mający na celu wsparcie strategicznych celów UNESCO.

Fundator: UNESCO Polska

<http://www.eurodesk.pl/granty/stypendia-naukowo-badawcze-unesco>

Więcej informacji: <http://www.eurodesk.pl/granty/wszystkie>

Źródło: Sieć informacji europejskiej dla młodzieży Eurodesk: <http://www.eurodesk.pl/>

Departament Współpracy Międzynarodowej

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

ul. Emilii Plater 1

10-562 Olsztyn

e- mail: dwm@warmia.mazury.pl

tel.: 89 52 19 820

Twitter: <https://twitter.com/dwmwarmia>

